

Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

04.03.2025

Nr. 10.6/6/2025

Programma

ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (smilts-grants un smilts) ieguvei atradnes “Sakārņi” III iecirknī un atradnē “Čakši”, Čornajas pagastā, Rēzeknes novadā

Derīga līdz 2030. gada 4. martam

Programma izdota paredzēto darbību ierosinātājām - Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību (SIA) “Jurmiks”, reģ. Nr. 40003951365, juridiskā adrese: Dzirciema iela 31 - 43, Rīga, LV-1083, elektroniskā pasta adrese: anedin@gmail.com un Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību (SIA) “Pamatceļš”, reģ. Nr. 52403043011, juridiskā adrese: Jaunā iela 7G, Janopole, Griškānu pagasts, Rēzeknes novads, LV-4601, elektroniskā pasta adrese: info@pamatcelis.lv (turpmāk kopā sauktas – Ierosinātājas), kuras pārstāv sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Šurfs”, reģ. Nr. 41503045709, juridiskā adrese: 18. novembra iela 414, Vecstropi, Naujenes pagasts, Augšdaugavas novads, LV-5413, elektroniskā adrese: info@vidgeoserviss.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta 1.¹ daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV nodaļas prasībām, pamatojoties uz Izstrādātājas 2025. gada 28. janvāra iesniegumu¹, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) veikšanai un iesniegts sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) materiāli. Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un Sākotnējās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir derīgo izrakteņu ieguve smilts-grants un smilts atradnes “Sakārņi” III iecirknī un smilts-grants un smilts atradnē “Čakši” (turpmāk kopā sauktas – Paredzētās darbības). Paredzētās darbības tiks realizētas nekustamajā īpašumā “Cerību kalns” (kadastra Nr. 7846 001 0183) un nekustamā īpašuma “Čakši” (kadastra Nr. 7846 001 0068) zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem 7846 001 0068 un 7846 001 0067), Čornajas pagastā, Rēzeknes novadā (turpmāk – Darbības vieta). Paredzētās darbības plānotas ~500 m attālumā viena no otras.
2. IVN piemērots SIA “Pamatceļš” paredzētajai darbībai - derīgo izrakteņu ieguvei smilts-grants un smilts atradnē “Čakši”, nekustamajā īpašumā “Čakši”, kadastra Nr. 7846 001 0068, zemes

¹ Enerģētikas un vides aģentūrā reģistrēts 2025. gada 3. februārī ar reģ. Nr. 10.4/164/2025-S.

- vienībās ar kadastra apzīmējumiem 7846 001 0068 un 7846 001 0067), Čornajas pagastā, Rēzeknes novadā, ar Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) 2023. gada 18. aprīļa lēmumu “Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. AP23SI0175” (turpmāk – Lēmums Nr. AP23SI0175). Savukārt SIA “Jurmiks” paredzētajai darbībai - derīgo izrakteņu ieguvei smilts - grants un smilts atradnes “Sakārņi” III iecirknī piemērots IVN ar Dienesta 2023. gada 12. maija lēmumu “Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. AP23SI0214” (turpmāk – Lēmums Nr. AP23SI0214).
3. Enerģētikas un vides aģentūra² (turpmāk – Aģentūra), pamatojoties uz SIA “Pamatceļš” 2024. gada 13. augusta iesniegumu Nr. 1-24/112 un SIA “Jurmiks” 2024. gada 23. augusta iesniegumu Nr. 59, kuros lūgts apvienot abu Paredzēto darbību IVN procedūras vienā procedūrā saskaņā ar Novērtējuma likuma 14 viens *prim* panta septīto daļu, 2024. gada 21. oktobrī pieņēma Lēmumu Nr. 5-02-1/54/2024 “par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras apvienošanu”, ar kuru noteica, ka Paredzētās darbības *novērtējamās apvienotā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā un ietekmes uz vidi novērtējuma laikā apvienojama sākotnējā sabiedriskā apspriešana, ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana un tā sabiedriskā apspriešana.*
4. Saskaņā ar SIA “Jurmiks” sniegto informāciju un Dienesta Lēmumā Nr. AP23SI0214 norādīto:
- 4.1. Smilts-grants un smilts ieguvī atradnes “Sakārņi” III iecirknī 9,21 ha platībā virs un zem pazemes ūdens līmeņa. Darbības ietvaros tiks iegūti atradnē akceptētie un derīgo izrakteņu ieguves limitā iekļautie N kategorijas krājumi: 409,42 tūkst. m³ apmērā smilts-grants (tajā skaitā 149,65 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa) un 49,88 tūkst. m³ apmērā smilts (tajā skaitā 18,42 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa). Derīgo izrakteņu ieguvī paredzēts veikt ar atklāta tipa ieguves tehnoloģiju – izmantojot hidrauliskos ekskavatorus, buldozeri, kravas auto, šķirošanas-drupināšanas līniju. Derīgo izrakteņu ieguve zem gruntsūdens līmeņa tiks veikta materiālu iegūstot ar hidrauliskajiem ekskavatoriem izmantojot tranšeju un pustranšeju metodi, bez ūdens atsūkņēšanas. Atkarībā no pieprasījuma gadā paredzēts iegūt līdz 90 000 m³ smilts-grants un smilts materiāla. Iegūto materiālu ir paredzēts pārstrādāt: sijāt un drupināt.
- 4.2. Ieguves vietai tuvākās mājas atrodas 100-300 m attālumā uz D un DA. Tuvākā apdzīvotā vieta Gaiduļi atrodas aptuveni 900 m attālumā no zemes vienības uz R.
- 4.3. Iegūto materiālu plānots izvest no atradnes ar autotransportu izmantojot nekustamā īpašumā esošo servitūta ceļu, ar kuru robežojas atradne rietumu mala, un kas ir savienots ar valsts vietējo autoceļu V581 “Ritiņi-Ismeri” (turpmāk – Autoceļš V581). Šis autoceļš Z virzienā savienojas ar valsts galveno autoceļu A13 “Krievijas robeža (Grebņeva)-Rēzekne-Daugavpils-Lietuvas robeža (Medumi)” (turpmāk – Autoceļš A13).
- 4.4. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” (turpmāk – DDPS Ozols)³ esošo informāciju atradnes “Sakārņi” III iecirkņa īpašums “Cerību kalns” (kadastra Nr. 7846 001 0183) neatrodas īpaši aizsargājamā teritorijā, bet īpašuma dienvidu daļa robežojas ar Rāznas Nacionālā parka dabas parka zonu, kura izveidota, lai nodrošinātu atpūtai un tūrismam piemērotas vides saglabāšanu, dabu saudzējošu saimniekošanas metožu pielietojumu, kā arī, lai saglabātu dabas ainavu un kultūrainavu un samazinātu antropogēno ietekmi uz dabas lieguma zonu. Aptuveni 65 m attālumā no zemes vienības uz Z un aptuveni 176 m uz A atrodas Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājams biotops 3150 *Eitrofī ezeri ar iegrimušu ūdensaugu un peldaugu augāju.*

² Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

³ Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/pub> (skatīta 2025. gada 3. martā).

5. Saskaņā ar SIA “Pamatceļš” sniegto informāciju un Dienesta Lēmumā Nr. AP23SI0175 norādīto:
- 5.1. Smilts-grants un smilts ieguvei atradnē “Čakši” 4,995 ha platībā virs un zem pazemes ūdens līmeņa. Darbības ietvaros tiks iegūti atradnē (R un A iecirkņos) akceptētie un derīgo izrakteņu ieguves limitā iekļautie A kategorijas krājumi: R iecirknī: 136,01 tūkst. m³ smilts-grants materiāla, kas iegul virs gruntsūdens līmeņa un 219,02 tūkst. m³ smilts t.sk. 155,40 tūkst. m³ krājumi iegul zem gruntsūdens līmeņa un A iecirknī: 93,40 tūkst. m³ smilts-grants materiāla t.sk. 19,79 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa un 163,30 tūkst. m³ smilts t.sk. 160,04 tūkst. m³ krājumi iegul zem gruntsūdens līmeņa. Derīgo izrakteņu ieguve paredzēta viena īpašuma divu zemes vienību robežās. Ievērojot atkāpes no nekustamā īpašuma robežām, tiks projektēti divi ieguves laukumi ar kopējo materiāla izstrādes platību 4,995 ha. Zemes vienību kopplatība ir 5,7 ha. Derīgo izrakteņu ieguvei paredzēts veikt ar atklāta tipa ieguves tehnoloģiju – ar ekskavācijas metodi. Ieguve plānota līdz derīgā slāņa pamatnei, virs un zem gruntsūdens līmeņa, bez gruntsūdens līmeņa pazemināšanas. Atradnes teritorijā esošās neapdzīvotās mājas paredzēts demontēt. Ieguve daļēji paredzēta arī Autoceļa V581 un pašvaldības autoceļa Nr. 4605 aizsargjoslās.
- 5.2. Atradnes teritorija atrodas ārpus apdzīvotajām vietām un ieguves vietai tuvākās mājas “Kugrēni” atrodas 150 m attālumā uz R.
- 5.3. Iegūto materiālu plānots izvest no atradnes pa esošo ceļa pieslēgumu pašvaldības ceļam Nr. 4605 un tālāk pa Autoceļu V581, ar kuru robežojas atradne “Čakši” A malā, kas Z savienojas ar Autoceļu A13 vai D ar valsts vietējo ceļu V551 “Bratova-Lūznava-Vertukšņa” (turpmāk – Autoceļš V551).
6. Saskaņā ar Pārvaldes DDPS Ozols⁴ Paredzētās darbības vietas R iecirknis atrodas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamajā dabas teritorijā Natura 2000 - Rāznas Nacionālā parka dabas parka zonā, kurā nav reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamās sugas vai sugas, kurām veidojami mikroliegumi. Aptuveni 250 m attālumā no zemes vienības 7846 001 0068 uz R atrodas Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamie biotopi: *ES:3150 Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju* – Kugreņu ezers un Mazais Kugreņu ezers, vienlaikus aptuveni 200 m attālumā no zemes vienības 7846 001 0068 uz DA atrodas botāniski vērtīgi zālāji. Aptuveni 3,8 km uz DA atrodas tuvākā sugu dzīvotne, kurai nodibināts mikroliegums – *Baltmuguras dzenis, uz kuru Paredzētā darbība negatīvu ietekmi neradīs*.
7. Saskaņā ar VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, reģ. Nr. 50103237791, (turpmāk - LVĢMC) Zemes dzīļu informācijas sistēmā⁵ pieejamo informāciju derīgo izrakteņu atradnes “Sakārņi” III iecirknis un atradne “Čakši” atrodas teritorijā, kurā jau šobrīd intensīvi tiek veikta derīgo izrakteņu ieguve citās atradnēs, tajā skaitā atradnes “Līpuški” teritorijā ar kopējo platību 155,518 ha, ko veido vairāki iecirkņi.
8. Atbilstoši spēkā esošā Rēzeknes novada teritorijas plānojuma⁶ (*turpmāk – Teritorijas plānojums*) kartei “Rēzeknes novada Čornajas pagasta teritorijas funkcionālā zonējuma karte” paredzētās darbības vietā ir noteikta lauksaimniecības teritorijas (L) funkcionālā zona un mežu zemes (M) funkcionālā zona. Saskaņā ar Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 108., 400. un 423. punktu⁷ derīgo izrakteņu ieguve Darbības vietā ir atļauta.
9. Paredzētās darbības Sākotnējā apspriešana notika no 2024. gada 9. decembra līdz 2025. gada 10. janvārim. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts laikraksta “Rēzeknes vēstis” 2024. gada 3. decembra izdevumā un ievietots tīmekļvietnēs www.rezeknesnovads.lv, www.pamatceli.lv, www.latgalesgeologs.lv un www.vpvb.gov.lv.

⁴ Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/pub> (skatīta 03.03.2025.).

⁵ Tīmekļvietne <https://videscentrs.lv/gmc.lv/> (skatīta 03.03.2025.).

⁶ Teritorijas plānojums pieejams tīmekļvietnē https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_19631 (skatīta 03.03.2025.).

⁷ Turpat.

Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties tīmekļvietnēs www.latgalesgeologs.lv un www.pamatcelš.lv, kā arī klātienē pie Ierosinātājām un tās pārstāves - SIA "Jurmiks" Dzirciema ielā 31 - 43, Rīgā; SIA "Pamatceļš", Jaunā ielā 7G, Janopolē, Griškānu pagastā, Rēzeknes novadā un SIA "Šurfs" Valkas ielā 3-108, Daugavpilī. Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2024. gada 20. decembrī plkst. 15.00 Čornajas pagasta tautas namā (Miera iela 1, Čornaja, Čornajas pagasts, Rēzeknes novads). Sanāksmei varēja pieslēgties tiešsaistē Zoom platformā, un sanāksmes saite tika publicēta tīmekļvietnēs www.latgalesgeologs.lv un www.vpvb.gov.lv.

10. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolu Sākotnējās apspriešanas sanāksmē piedalījās pieci dalībnieki klātienē un trīs attālināti. Sanāksmē tās dalībnieki tika iepazīstināti ar Sākotnējās apspriešanas procedūru un prezentāciju par Paredzēto darbību. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. Sanāksmē izvērsās diskusija par motobraucēju aktivitātēm nerekultivētajās atradnēs. Atbilstoši Aģentūrā iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika saņemti vienas fiziskas personas divi iesniegumi ar viedokli par Paredzēto darbību, kuri tika nosūtīti Ierosinātājām.

II. Vispārējo prasību detalizācijas pakāpe ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīta, kāda informācija un novērtējums ir iekļaujams Ziņojumā. Tādēļ Aģentūra atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to detalizējot un strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Aģentūra ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Aģentūra noteic šādu vispārējo prasību detalizāciju:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu, Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu. Ņemot vērā savstarpējās un summārās ietekmes (tiešās un netiešās) ar citām derīgo izrakteņu ieguves vietām, izpētes teritorijai jāaptver arī šīs Aģentūras programmas I nodaļas 6. punktā minētās teritorijas, kur veikta, tiek veikta, plānota vai atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Izpētes teritorija aptver arī teritoriju transportēšanas maršrutā līdz Autoceļam V581 un tā reprezentatīvos posmos šiem Autoceļiem A13 un V551, kur transportēšana paredzēta gar teritorijām ar dzīvojamo apbūvi.
 - 3.2. Ziņojumam jāsaturs esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plāns, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļojama esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski jāattēlo gan plānotā derīgo izrakteņu ieguves vieta (attēlojot arī rekultivētās teritorijas, teritorijas, kurās ieguve netiks veikta, piemēram, dažādu aprobežojumu (aizsargjoslu u.c.) dēļ), citas atradnes daļas un citas atradnes Darbības vietas tuvumā (skat. šīs Aģentūras programmas I nodaļas 6. punktu), plānotie piebraukšanas un derīgā materiāla izvešanas ceļi, tuvumā esošās dzīvojamās mājas, papildus nepieciešamie pagaidu un pastāvīgie objekti (bērtnes, būves, ēkas,

infrastruktūra, inženierkomunikācijas, nosusināšanas sistēmas elementi, meliorācijas sistēmas u.c.), kā arī cita nozīmīga informācija, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.

- 3.3. Ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) (turpmāk – *Natura 2000* teritorija) – Rāznas Nacionālā parku, jāvērtē saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*)” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).
- 3.4. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.5. Ziņojumā ietveramo ietekmju novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Novērtējumu veic attiecīgajās sertifikācijas jomās sertificēti nozares (t.sk. sugu un biotopu) eksperti un Ziņojumam pievieno parakstītus ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu.
- 3.6. Ziņojumam un tam pievienotiem dokumentiem jābūt parakstītam un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši likumam “Elektronisko dokumentu likums” un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.8. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Tā kā Darbības vietas atrodas *Natura 2000* teritorijā (Rāznas Nacionālā parkā) un tiešā tuvumā atrodas vairākas citas derīgo izrakteņu ieguves vietas, Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātājām par iespējamo ietekmi uz dabas vērtībām un *Natura 2000* teritoriju papildus jākonsultējas ar Pārvaldi par informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi ietekmes novērtējumam nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu, derīgo izrakteņu ieguves nosacījumiem un ietekmi mazinošiem pasākumiem. Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojumu jāiesniedz Dienestā, Pārvaldē un Rēzeknes novada pašvaldībā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Aģentūra precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī pamatinformāciju par Atradni, informāciju par Darbības vietā esošo derīgo izrakteņu krājumiem, to kategoriju, iegulas raksturojumu, derīgo izrakteņu kvalitāti un izmantošanas iespējas, kā arī par derīgo izrakteņu ieguves teritorijām, kurās ieguve veikta un kuras ir/vai nav rekultivētas, informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, attālumus līdz dzīvojamām mājām, sabiedriskām, publiskām teritorijām un citiem objektiem (kuri var radīt savstarpējo un kopējo ietekmi ar citām esošām vai akceptētām paredzētajām darbībām u.c.).
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver alternatīvas, tostarp izsver arī derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes alternatīvas un iespējamās transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. apakšpunktam (Paredzētās darbības un to fizisko pazīmju apraksts, kā arī nosacījumi zemes izmantošanai), ievērojama šāda detalizācijas pakāpe:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šis raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu un papildus nepieciešamo objektu būvniecību, gan arī derīgā materiāla ieguvi un teritorijas rekultivāciju.
 - 1.4.2. Norādīt maksimālās iespējamās ieguves platības, ņemot vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas), un attēlot vietas, kur derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta, arī kartogrāfiski.
 - 1.4.3. Aprēķināt un norādīt kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un / vai zemes lietojuma veida maiņa (arī apauguma noņemšana), tai skaitā atmežošanas platības. Sniegt informāciju par iespējamu celmu un augsnes virskārtas, nepieciešamības gadījumā, arī grunts / derīgo izrakteņu segkārtas, izvietojumu vai izmantošanu.
 - 1.4.4. Raksturot ieguves procesus – darbu secību, dažādu ieguves ciklu ilgumu, plānotos derīgo izrakteņa ieguves veidus un apjomus, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku, ņemot vērā infrastruktūras objektu izvietojumu, kā arī iespējamo atšķirīgo darbu organizāciju šajās teritorijās vai to tuvumā.
 - 1.4.5. Apraksta derīgo izrakteņu ieguves tehnoloģiju (paņēmienus), ja tādi Darbības vietā paredzēti – arī derīgā materiāla apstrādes (sijāšana / šķirošana, skalošanas, ja paredzēts) un citus tehnoloģiskos procesus, un salīdzina tos ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norāda izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.
 - 1.4.6. Novērtē inženierkomunikāciju pieejamību, sniedz informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem.
 - 1.4.7. Īpašu uzmanību pievērš piebraukšanas iespējām derīgo izrakteņu teritorijām un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem un plānotajiem būvniecības (piemēram, seguma atjaunošanas) darbiem un iespējamajiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz koplietošanas ceļiem. Norāda plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem, ņemot vērā satiksmes intensitāti arī no citām, tuvumā

esošām, derīgo izrakteņu ieguves vietām.

- 1.4.8. Satiksmes organizācijas un transporta plūsmas intensitātes izmaiņas un traucējumi (arī satiksmes organizēšanas risinājumi). Plānotie pasākumi satiksmes drošības uzlabošanai (ja tādi nepieciešami). Iespējamie risinājumi un atbildības sadalījums konkrētā risinājumu īstenošanā (ja tādi nepieciešami).
- 1.4.9. Novērtēt piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Sniegt konkrētus priekšlikumus plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.
- 1.5. Sniegt informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. apakšpunktam, skaidrojams arī, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), kā arī sniedzams nepieciešamo energoresursu raksturojums.
- 1.6. Sniegt informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. apakšpunktam, īpašu uzmanību pievērš emisijām ūdenī, gaisā, trokšņa emisijām. Skaidrojams, kādos procesos un kādas iekārtas rada attiecīgos blakusproduktus un emisijas. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādī⁸ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Attiecībā uz atkritumiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai. Attiecībā uz notekūdeņiem norādāmi to rašanās avoti, veidi un daudzums, piesārņojošās vielas notekūdeņos, savākšana, nepieciešamā attīrīšana, novadīšana un, nepieciešamības gadījumā, kvalitātes kontrole.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. apakšpunktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. apakšpunktā noteikto prasību izpildei Aģentūra precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.9. Sniegt iepriekš šīs Programmas IV nodaļas 1. apakšnodaļā noteikto informāciju, atbilstīgi konkrētā punkta aptvertās jomas vai jautājuma griezumam sniedzams arī paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums, tajā skaitā pasākumi atbilstīgai darbības vietas / teritorijas (tostarp laukumu un to segumu) sagatavošanai un aprīkošanai, informācija par paņēmieniem / risinājumiem, kas kontrolē un nepieļauj augšnes, virszemes un pazemes ūdens piesārņošanu, nodrošina emisiju gaisā un ūdenī samazināšanu un kontroli, atkritumu atbilstošu apsaimniekošanu, trokšņa un smaku izplatību mazināšanu un kontroli (detalizācijas pakāpe šādu organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu vērtējumam ietverti šīs Aģentūras programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties arī Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās

⁸ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Aģentūras programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 182).

darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.

- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicams saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. apakšpunktā noteikto, pievēršama šādiem jautājumiem, ņemot vērā arī jau esošo derīgo izrakteņu ieguvī citās tuvākajās atradnēs vai citas akceptētās darbības Paredzētās darbības ietekmes zonā:
 - 2.3.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
 - 2.3.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemošajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), teritoriju applūšanas iespējamība.
 - 2.3.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi.
 - 2.3.4. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas un transportēšanas maršruta/-u tuvumā, attālumi līdz tām.
 - 2.3.5. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.3.6. Gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un tās apkārtnē, tostarp saistībā ar citām darbībām Darbības vietas apkārtnē. Tuvāko galveno gaisa piesārņojuma (arī piesārņojošo vielu) un trokšņa emisiju avotu un to radītās ietekmes raksturojums, ietverot informācijas analīzi par līdz šim identificētajām problēmsituācijām, ja tādas ir bijušas, kur tādas ir nozīmīgas esošo un Paredzētās darbības kontekstā. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.
 - 2.3.7. Darbības vietā un tuvākajā apkārtnē dabas apstākļu un dabas vērtību raksturojums, ietverot vērtējumu par mežiem klātu teritoriju, nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, pārmaiņu skartās platības. Informācija par tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (gan nacionālajām, gan *Natura 2000* teritorijām) un mikroliegumiem, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Ietekmes uz *Natura 2000* teritorijas – Rāznas Nacionālais parks novērtējums, veicams atbilstoši Noteikumu Nr. 300 prasībām, novērtējot arī teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu

Natura 2000 teritorijā, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi tos ietekmē u.c.

- 2.3.8. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, informācija par kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, ja tādi ir iespējamās ietekmes zonā.
- 2.3.9. Informācija par citām tuvākajām derīgo izrakteņu ieguves vietām, rūpnieciska rakstura darbībām vai piesārņotām vietām, kas rada līdzīgas ietekmes; novērtējums, vai un kā ietekmes varētu summēties.
- 2.4. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniegt arī šādas ziņas:
 - 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.
 - 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
 - 2.4.3. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, ūdensapgādes urbumi, arī viensētu akas, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.4.4. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums (ietverot derīgo izrakteņu ieguves platības sagatavošanai, derīgo izrakteņu ieguvei un apstrādei, produkcijas, tostarp asfaltbetona, ražošanai un izstrādāto lauku rekultivācijai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu).
 - 2.4.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. apakšpunktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Aģentūra novērtējumam noteic šādu detalizācijas pakāpi:
 - 3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpašu uzmanību pievērst savstarpējām un summārām (kopējām) ietekmēm ar derīgo izrakteņu ieguvei citās derīgo izrakteņu ieguves vietās Darbības vietas apkārtnē, tostarp vietās kur derīgo izrakteņu ieguve šobrīd netiek veikta, bet ir akceptēta. Šādā novērtējumā ņemt vērā, ka vairākos aspektos (piemēram, transportēšanas ietekmes, ietekmes uz hidroloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, ainavu u.c.) ietekmes var summēties arī tad, ja ieguve konkrētajā vietā ir pārtraukta vai tiek veikta neregulāri. Novērtējams, kuros no ietekmju aspektiem ietekmes summēsies, un kuros nē, to atbilstīgi pamatojot, kā arī veikt summāro ietekmju novērtējumu. Īpaša uzmanība veltāma derīgo izrakteņu transportēšanas summārajām ietekmēm. Kur atbilstoši – izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai vai darbības ierobežošanai, ja tādi nepieciešami.
 - 3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. apakšpunktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, nosusināšanas sistēmas izveide, nostādināšanas baseinu izveide, augsnes un neizmantojamās grunts virskārtas novietošana, kā arī ietekmes, ko rada papildus nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās neērtības vai

traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.

- 3.2.3. Ņemot vērā Darbības vietas apkārtnē esošās citas atradnes, sagatavojama informācija par apkaimes atradņu izstrādes stadiju fāzēm (vai teritorija ir aktīvā izstrādē / tuvojas izstrādes beigām / pilnībā izstrādāta utt.), proti – sagatavojams apkopojums par apkaimes atradņu akceptētajiem / atlikušajiem krājumiem, ieguves apjomiem, par spēkā esošajām atļaujām derīgo izrakteņu ieguvei un to termiņiem⁹, minēto informāciju analizējot kopsakarībā ar sagaidāmo situāciju pēc Paredzētās darbības uzsākšanas, izdarot secinājumus, kādā periodā un cik ilgi tiek prognozēta vairāku darbību radīto ietekmju summēšanās (izdarīt prognozes par atlikušo krājumu ieguves ilgumu, periodiem, kādos un kādā apmērā derīgo izrakteņu ieguve vairākās atradnēs varētu tikt veikta vienlaicīgi ar Paredzēto darbību).
- 3.2.4. Sagatavojama Paredzēto darbību izraisītu hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu izmaiņu prognoze. Novērtējumā ņem vērā teritorijas hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības, derīgo izrakteņu ieguves ilgumu, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar derīgo izrakteņu ieguvi citās teritorijas. Novērtējama arī hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamā ietekme uz gruntsūdeņiem, pieņemtajām ūdenstecēm, pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti. Novērtēt Paredzēto darbību iespējamo ietekmes zonu, veicot aprēķinus un, ja atbilstoši, modelēšanu, ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzēto darbību vietai piegulošajā teritorijā un apkārtnē; informāciju atspoguļot arī kartogrāfiskajā materiālā.
- 3.2.5. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti, tostarp no Derīgo izrakteņu transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpildi attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu veic, ņemot vērā Noteikumos Nr. 182. noteiktos pamatprincipus. Lai novērtētu Paredzētās darbības radīto emisiju atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem¹⁰, izmanto piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievēro Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējumu veic, ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182), kā arī iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski), kur nepieciešams un būtiski, arī ar standartprogrammatūru skatāmos formātos. Novērtējums aptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības (bez fona ietekmes) ietekmes no ieguves vietas sagatavošanas, smilts ieguves un apstrādes (ja attiecināms), uzglabāšanas krautnēs, iegūto materiālu transportēšanas, kā arī citām nozīmīgām esošām vai akceptētām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā, kā arī summārās ietekmes. Nosacījumi ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Aģentūras programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).
- 3.2.6. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa, vibrācijas (ja attiecināms) un to ietekmes novērtējumā ietver trokšņa un vibrāciju emisijas kvantitatīvu novērtējumu gan no Paredzētās darbības, gan no citām esošajām darbībām (fona), tajā skaitā novērtējot ar Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamo transportu saistīto ietekmi. Trokšņa novērtējums

⁹ Aktuālā informācija par zemes dzīļu izmantošanas licencēm un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujām (izsniegšanas datums, derīguma termiņš u.c.), pārskatiem par veiktajiem ieguves apjomiem (krājumi, krājumu izmaiņas) u.c. informācija publiski pieejama LVGMC Zemes dzīļu informācijas sistēmā <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informacijas-sistema>.

¹⁰ Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumi Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti".

veicams atbilstoši Noteikumos Nr. 16 noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa (rūpnieciskā un autotransporta radītā) normatīviem, izmanto trokšņa izkļiedes aprēķina datorprogrammu un iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski). Būtiskākā ievaddatu (informācija par konkrētajā projektā izmantotajiem standartiem, trokšņa avotu raksturlielumi, būves un ietekmē samazinošo objektus identificējošas datnes, programmas sagatavotie rezultāti uztvērējos u.c.) informācija jā sagatavo vispārpieejamā formātā (piemēram, **.pdf, **.jpg). Novērtējums aptver gan fona piesārņojumu, gan Paredzētās darbības, kā arī plānotās un citu darbību summārās ietekmes, tostarp no transportēšanas (nosacījumi ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Aģentūras programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).

- 3.2.7. Vērtējot transportēšanas ietekmes, jāņem vērā šajā programmā noteiktā prasība, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija transportēšanas maršrutā nosakāma vismaz Autoceļa V581 reprezentatīvā posmā, kur transportēšana paredzēta gar teritorijām ar dzīvojamo apbūvi.
- 3.2.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. apakšpunktā noteikto prasību izpildei Aģentūra precizējošus nosacījumus neizvirza. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. apakšpunktā noteiktajam novērtē Paredzētās darbības ietekmi uz klimatu un neaizsargātību pret klimata pārmaiņām arī kontekstā ar piegulošo teritoriju plānoto izmantošanu.
- 3.2.9. Veic ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, dižkokiem), bioloģisko daudzveidību novērtējumu, īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotos mikroliegumus. Novērtē šādas ietekmes būtiskumu un pieļaujamību novērtē, ņemot vērā arī aktuālo informāciju par Eiropas Savienības nozīmes biotopu un sugu stāvokli valstī, tai skaitā to sastopamību un aizņemto platību, populācijas un dzīvotnes vērtējumu, struktūru un funkciju vērtējumu, kā arī nākotnes perspektīvu vērtējumu un tendences. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē, tostarp nosusināšana, trokšņa traucējumi u.c. ietekmes. Ietekmes novērtējumu uz bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
- 3.2.10. Ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritoriju un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
- 3.2.11. Ietekmes novērtējumu uz ainavu, kultūrvēsturiskajām vērtībām un rekreāciju.
- 3.3. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Aģentūra papildu prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpaša uzmanība pievēršama iespējamajiem vides riskiem un drošības jautājumiem.
- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem) Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī Sākotnējās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi.
- 4.2. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Aģentūra citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības (ja attiecināms), laikā, gan derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes laikā (ja attiecināms), gan risinājumus ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (rekultivācija). Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība, ņemot vērā Darbības vietas apkārtnē jau esošās darbības ar līdzīgu ietekmi, un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.

2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18. Aģentūra atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no IVN pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme nodrošināma hibrīdformā¹¹.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro arī personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Aģentūrā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Vides pārraudzības departamenta direktore,
Piesārņojuma novērtēšanas nodaļas vadītāja

I.Kramzaka

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Māris Ikaunieks
Maris.Ikaunieks@eva.gov.lv

¹¹ Noteikumu Nr. 18 41. punkts.